

«مشوق ها و حمایت ها از سرمایه گذاری در صنعت گردشگری

نحوه سرمایه گذاری در صنعت گردشگری ایران «

مقدمه:

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به عنوان یکی از ارکان اصلی فرهنگ و هنر کشور و متولی میراث ماندگار تمدن باستانی ایران، با توجه به گستردگی وظایف محوله از جمله معرفی فرهنگ و تمدن غنی و ظرفیت های فرهنگ، تاریخی و طبیعی و گردشگری کشور و بهره گیری از مزیت ها و ظرفیت های آن در جهت ارتقای جایگاه تمدن ایران در جهان و نیز رساندن کشور به جایگاه واقعی آن به عنوان یکی از قطب های بزرگ گردشگری در جهان، رسالت خطیز و حساسی بر عهده دارد. این مهم به ویژه در عصر حاضر که ارزش های فرهنگی به منبع مهمی برای تولید ارزش های اقتصادی تبدیل شده، اهمیت و اعتبار ویژه ای پیدا می کند، به طوری که امروزه توسعه گردشگری و احیای میراث فرهنگی در ایجاد آثار مثبت اقتصادی به صورت چشم گیری افزایش یافته و در تمامی کشورها به عنوان یکی از عوامل اصلی ایجاد اشتغال، افزایش یافته و در تمامی کشورها به عنوان یکی از عوامل اصلی ایجاد اشتغال، افزایش درآمد ارزی و بهبود تراز پرداخت ها مورد توجه قرار گرفته است.

از سوی دیگر، صنایع دستی به عنوان صنعتی مستقل، بومی و اصیل با جنبه های قوی کاربردی از جهات هنری، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی و هم گامی صنایع دستی با توسعه صنعت گردشگری می تواند سهم شایسته و در خور توجهی در اقتصاد کشور و معرفی هنر ناب ایرانی و نهایتاً زندگی اقتصادی و حیات فرهنگی کشور داشته باشد.

در همین راستا سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به عنوان یک سازمان مستقل از ادغام سه دستگاه سازمان میراث فرهنگی، سازمان صنایع دستی و سازمان ایرانگردی و جهانگردی و با هدف استفاده از ظرفیت های آنها برای توسعه گردشگری و در قالب یکی از معاونت های ریاست جمهوری ایجاد شده و با توجه به اهمیت فعالیت های سازمان و نگاه ویژه مسئولان نظام جمهوری اسلامی ایران به نقش صنایع دستی، میراث فرهنگی و به ویژه گردشگری، در سال های اخیر در توسعه کشور نقش اساسی را ایفا نموده است.

تعاونت سرمایه گذاری و طرح های سازمان نیز به عنوان یکی از معاونت های مهم این سازمان وظیفه بسترسازی به منظور ایجاد زیرساخت های گردشگری، جذب سرمایه گذاران داخلی و خارجی و اعطای تسهیلات بانکی (ارزی و ریالی) تمهید حمایت های مورد نیاز توسعه این صنعت از جمله معافیت ۵۰ درصدی مالیاتی، کمک به ایجاد زیرساخت ها، اعطای یارانه سود و کارمزد تسهیلات، تخفیفات در عوارض صدور پرونده ساختمانی، تضمین سرمایه گذاری خارجی در چارچوب قانون تشویق و حمایت از سرمایه گذاران خارجی، تعریف های ترجیحی سوت، تأمین زیرساخت های مورد

نیاز، تجهیز منابع برای سرمایه گذاران (تسهیلات بانکی)، تأمین عرصه با قیمت های ترجیحی و تدوین برنامه ها و طرحهای توسعه زیرساخت های حوزه های مختلف گردشگری را بر عهده دارد.

این معاونت به منظور فراهم آوردن بستر مناسب حضور سرمایه گذاران و ایجاد زیرساخت های مورد نیاز در فاصله سال های ۱۳۸۴-۹۰ تقریبا ۲/۲۶۱/۳۵۲ میلیون ریال به منظور مطالعه و ایجاد زیرساخت های مورد نیاز گردشگری کمک مالی نموده است.

از فعالیت های مهم این معاونت می توان به انعقاد قراردادهای عاملیت با بانک های عامل به منظور اعطای یارانه سود و کارمزد انجام طرح های سرمایه گذاری به بهره برداری رسیده، برنامه ریزی به منظور ایجاد تأسیسات زیرساختی گردشگری مورد نیاز در مناطق نمونه گردشگری، تهییه و تدوین طرح جامع مناطق نمونه گردشگری پس از تعیین و تصویب مناطق مذکور و برنامه ریزی به منظور تأمین منابع مورد نیاز اجرای طرح ها، انجام بررسی های لازم به منظور پیش بینی راهکارهای مناسب برای جذب منابع و سرمایه های داخلی و خارجی، تسهیل در فرآیند سرمایه گذاری اشاره نمود.

برگزاری دو همایش بین المللی فرصت های سرمایه گذار گردشگری در سال های ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ میلادی یکی از رویکردهای مهم معاونت به منظور نشان دادن اهتمام جدی در توسعه زیرساخت های گردشگری بوده است.

فرصت ها و جاذبه های گردشگری در ایران:

برخورداری از میراث غنی فرهنگی، باستانی و تاریخی، مهم ترین مزیت نسبی ایران نسبت به کشورهای منطقه در جذب گردشگر خارجی محسوب می گردد. افسانه ها و تاریخ تمدن اسلامی، بناهای ثبت شده در فهرست یونسکو، مانند تخت جمشید، نقش رستم و معبد چغازنبیل، و ایلات متعدد، اصفهان، شیراز، همدان، و ... به همراه تاریخ ده هزار ساله، ایران را به محل وقوع رخدادهای مهم تاریخی تبدیل نموده و با توجه به وفور آثار تاریخی و تنوع آداب و سنت این کشور همواره مورد توجه سیاحان و گردشگران، تجار و بازرگانان بوده است. به لحاظ ژئوپلیتیک، قرار گرفتن ایران در مسیر جاده ابریشم و دسترسی آن به آب های بین المللی، ارتباط مستقیم ایران با کشورهای آسیای میانه و افغانستان از یک سو و کشورهای حوزه خلیج فارس از سوی دیگر مزیت مهمی در توسعه گردشگری محسوب می گردد.

گسترش حمایت های دولت به منظور کمک به ایجاد زیرساخت های اولیه سرمایه گذاری در صنعت گردشگری از جمله گسترش شبکه های برق، آب، گاز، تلفن و راه دسترسی و در نتیجه رشد قابل توجه سرمایه گذاری بخش خصوصی در ایجاد تأسیسات گردشگری از جمله هتل، مجتمع های اقامتی و بین راهی، اردوگاه (کمپینگ) و ... ایران را تبدیل به کشوری با پتانسیل ها و ظرفیت های بالای پذیرش گردشگران تبدیل نموده است.

وجود بارگاه مقدس ثامن الائمه، حضرت امام رضا(ع) در مشهد مقدس و مرقد مطهر حضرت معصومه(س) در شهر مذهبی قم به همراه زیارتگاه های اقلیت های مذهبی ایران را به لحاظ گردشگری مذهبی در بین کشورهای آسیای میانه و حوزه قفقاز در زمرة برترین ها قرار داده است.

در صنعت حمل و نقل و سایر خدمات زیربنایی، سرمایه گذاری های کلان اخیر زمینه را برای ارایه خدمات مناسب به گردشگران داخلی و خارجی فراهم نموده است و با توجه به نقش انکارناپذیر توسعه خدمات زیربنایی و شبکه حمل و نقل در توسعه صنعت توریسم ایران را در کنار کشورهای ترکیه و امارات به مقصد گردشگران تبدیل نموده است.

مشوق ها و حمایت های قانونی از سرمایه گذاری در بخش گردشگری

در بخش تشویق و حمایت از سرمایه گذاری خارجی فعالیت ها و اقدامات گسترشده ای صورت پذیرفته است. از جمله مهم ترین اقدامات صورت گرفته در زمینه تشویق سرمایه گذاری در بخش گردشگری می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

فرم اطلاعات مجوزهای وزارت.....

ردیف	شرح مشوق	مشمولین مشوق	مناطق مشمول مجوز		متند قانونی	ملاحظات
			مناطق محروم	همه مناطق		
(1)	براساس قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری از هیأت سرمایه گذاری خارجی ایران به طور کامل پوشش داده خواهد شد. گسترش حوزه فعالیت سرمایه گذاران خارجی از جمله امکان پذیر شدن سرمایه گذاری در زیرساخت ها، به رسمت شناختن روش های جدید سرمایه گذاری خارجی همچون تأمین مالی پروژه ای (Project Financing) ترتیبات بیع مقابل (Buy Back) و انواع روش های ساخت بهره واری و اگذاری (BOT)، کوتاهترشدن فرآیند درخواست پذیرش و تصویب سرمایه گذاری خارجی در هیأت سرمایه گذاری خارجی از جمله مزیت های قانون جدید تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی می باشد. در حوزه تأمین مالی خارجی (فاینانس)، براساس قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، حداقل ده درصد از سهمیه فاینانس کل کشور باید به امر توسعه طرح های گردشگری و صنایع دستی اختصاص یابد که با توجه به پیگیریهای انجام شده توسط معاونت سرمایه گذاری و طرحها در سال ۱۳۸۷ برای چند پروژه دارای اولویت به ارزش تقریبی ۸۰۰ میلیون دلار گواهی مسدودی ارزی صادر شده است.	تمامی سرمایه گذاران خارجی و یا ایرانیان مقیم خارج از کشور که دارای مصوبه از هیأت سرمایه گذاری خارجی باشند	✓	قانون تشویق و حمایت از سرمایه گذاری خارجی مصوب	در سال ۸۷ برای پروژه های دارای اولویت ۸۰۰ میلیون دلار گواهی مسدودی ارزی صادر شده است.	
(2)	براساس مصوبه دولت، به منظور فراهم نمودن زمینه جلب سرمایه گذاری داخلی و خارجی با رعایت قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی اقدام به تصویب بیش از ۱۱۶۶ منطقه نمونه گردشگری در مناطق مستعد کشور و قطب های گردشگری نموده است. مناطق مزبور بر حسب ظرفیت پذیرش گردشگر در چهار سطح بین المللی، ملی، استان و محلی برای ارایه خدمت به گردشگران داخلی و	تمامی سرمایه گذاران داخلی و خارجی	✓	براساس مصوبه دولت به شماره ۳۲۴۰۰/ت/۶۸۴۳ ک	براساس مصوبه دولت به شماره ۸۴/۲/۱۱	براساس مصوبه دولت به تصویب رسیده است.

ملاحظات	مستند قانونی	مناطق مشمول مجوز		مشمولین مشوق	شرح مشوق	نمره
		مناطق محروم	همه مناطق			
براساس مصوبه دولت ۱۱۶۶ منطقه به تصویب رسیده است.	براساس مصوبه دولت به شماره ۶۸۴۳/ت ۳۲۴۰۰ ک مورخ ۸۴/۲/۱۱		✓	تمامی سرمایه گذاران داخلی و خارجی	خارجی ایجاد می شود. هر منطقه دارای مراکز خدماتی، رفاهی، فرهنگی و گردشگری از جمله واحدهای اقامتی، پذیرایی، خرید، تولید و عرضه صنایع دستی، فرهنگی، هنری، تفریحی، ورزشی، پارک‌ها و سایر خدمات گردشگری خواهد بود. در این راستا کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و موسسات و شرکت‌های دولتی مکلفند پس از تأسیس منطقه نمونه، خدمات خود را تا ورودی منطقه با شرایط و نرخ‌های مصوب در شهرها و روستاهای هم جوار منطقه به سرمایه گذاران و بهره برداران ارایه نمایند.	(۲)
براساس قانون تأسیسات گردشگری دارای پروانه بهره برداری از ۵۰ درصد مالیات معاف هستند	براساس تبصره ۳ ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مسقیم		✓	سرمایه گذاران بخش تأسیسات گردشگری	یکی از مهمترین مشوق‌های سرمایه گذاری در صنعت گردشگری ایران معافیت مالیاتی می باشد. براساس تبصره ۳ ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم تمامی تأسیسات گردشگری دارای پروانه بهره برداری هر سال از پرداخت ۵۰ درصد از مالیات مشمول معاف هستند.	(۳)
براساس این مصوبه سرمایه گذاران معاف از ضوابط نرخ گذاری می باشند و نرخ هتل‌ها به اقتضای شرایط زمانی تعیین می گردد.	براساس مصوبه شماره ۷۱/۵/۴ مورخ ۶۲/۱۹۲۴ شورای عالی اقتصاد		✓	سرمایه گذاران بخش تأسیسات گردشگری	نرخ هتل‌هایی که از سال ۱۳۷۱ به بعد به بهره برداری رسیده اند براساس مصوبه شماره ۶۲/۱۹۲۴ مورخ ۱۳۷۱/۵/۴ سازمان برنامه و بودجه که در مورخ ۱۳۷۱/۵/۱۲ در شورای عالی اقتصاد تصویب گردیده از ضوابط نرخ گذاری معاف می باشد. این مسئله بدین معنی است که مدیریت هتل با سیاست‌های داخلی خود می تواند به اقتضای شرایط زمانی نرخ مناسب را اعمال نماید.	(۴)

ملاحظات	مستند قانونی	مناطق مشمول مجوز		مشمولین مشوق	شرح مشوق	۶ نوع:
		مناطق محروم	همه مناطق			
بسته های سرمایه گذاری این فرصت را در اختیار سرمایه گذاران قرار می دهد تا خلاصه مشخصات اقتصادی مالی و فنی پروژه و پیشرفت فیزیکی محل اجرای پروژه آگاهی یابند	تدوین بسته فرصتهای سرمایه گذاری در صنعت گردشگری به زبان فارسی و انگلیسی توسط سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	✓	سرمایه گذاران در بخش ایجاد تأسیسات گردشگری	فرصت های سرمایه گذاری در بخش گردشگری نیز در پیرامون محورهای ذیل در قالب بسته فرصت ها به زبان های فارسی و انگلیسی تهیه و آماده ارایه به سرمایه گذاران است: <ul style="list-style-type: none"> • مناطق نمونه گردشگری • تأسیسات اقامتی هم چون هتل، متل و کمپینگ • سایت های طبیعت گردی و روستاهای هدف گردشگری • شهرک ها و بازارچه های صنایع دستی • اماكن تاریخی قابل احیاء پایگاه های میراث فرهنگی • مجتمع های آب درمانی • بسته های سرمایه گذاری نوار ساحلی • بسته های سرمایه گذاری خدمات گردشگری • بسته های سرمایه گذاری در مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی فرصت های سرمایه گذاری تهیه شده این امکان را برای سرمایه گذار فراهم می آورد تا ضمن اطلاع از خلاصه مشخصات اقتصادی، مالی و فنی پروژه، از پیشرفت فیزیکی پروژه، محل اجرای پروژه و سایر مشخصات طرح مطلع گرددند.	(۵)	

ملاحظات	مستند قانونی	مناطق مشمول مجوز		مشمولین مشوق	شرح مشوق	۶ ج
		مناطق محروم	همه مناطق			
مشمولین این قانون از تاریخ بهره برداری به مدت ۳۰ سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی معاف خواهند بود.	براساس ماده ۲۰ مقررات عمومی قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری و صنعتی	✓	اشخاص حقیقی و حقوقی	در مناطق آزاد تجاری - صنعتی ایران مشوق های سرمایه گذاری خارجی بسیاری پیش بینی شده است. مستثنی بودن از شمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکت های دولتی و سایر مقررات عمومی دولت و اداره شدن منحصرأ براساس این قانون و اساسنامه های مربوط مهمترین ویژگی این مناطق می باشد برخی از مشوق های سرمایه گذاری در مناطق آزاد عبارتند از: براساس ماده ۲۰ مقررات عمومی قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران اشخاص حقیقی و حقوقی که در منطقه به انواع فعالیت های اقتصادی اشتغال دارند، نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ بهره برداری مندرج در مجوز به مدت سی سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی موضوع قانون مالیات های مستقیم معاف خواهند بود و پس از انقضای سی سال تابع مقررات مالیاتی خواهند بود که با پیشنهاد، هیأت وزیران به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید. براساس تبصره ۱ ماده ۲۴ مقررات فوق، اجاره زمین به اتباع خارجی مجاز است. براساس تبصره بند ۱ ماده ۵ مقررات صادرات، واردات و امور گمرکی مناطق آزاد تجاری- صنعتی کشور، وارد منطقه می شوند، چنانچه از نوع مصالح، ابزار و لوازم	(۶)	

ملاحظات	مستند قانونی	مناطق مشمول مجوز		مشمولین مشوق	شرح مشوق	نمره
		مناطق محروم	همه مناطق			
مشمولین این قانون از تاریخ بهره برداری به مدت ۳۰ سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی معاف خواهند بود.	براساس ماده ۲۰ مقررات عمومی قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری و صنعتی	✓	اشخاص حقیقی و حقوقی	ساختمانی برای احداث واحد تولیدی، تجاری، خدمات، مسکونی و فعالیت های زیربنایی (به استناد وسائل تزیینی و مبل) باشند، با تشخیص سازمان منطقه و به میزان مورد نیاز از پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی معاف هستند ولی مشمول پرداخت هزینه های خدماتی می باشند. همچنین براساس بند ۲ همین ماده، ماشین آلات، مواد اولیه، اجزا و قطعات مورد نیاز تولید، تجهیزات و ابزار آلات تولیدی، قطعات یدکی ماشین آلات تولیدی و وسائل نقلیه سرمایه ای (به استثنای اتومبیل سواری و قایق تفریحی) از پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی معاف ولی مشمول پرداخت هزینه های خدماتی می باشند.	(۶)	
به منظور کمک به تدارک ناوگان حمل و نقل جاده ای کشور سازمان پایانه ها به متقاضیان بخش خصوصی و ایشارگران با اولویت تعاونی ها درخصوص ایجاد مجتمع های خدمات رفاهی بین راهی با کمک سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری از محل منابع داخلی تسهیلات اعتباری ارائه می نماید.	براساس ماده ۱۳۱ قانون برنامه سوم تنفيذی در ماده ۲۹ قانون برنامه چهارم به سازمان حمل و نقل جاده ای و پایانه های کشور اجازه داده شده است. به منظور کمک به تدارک ناوگان حمل و نقل جاده ای بین شهری و احداث پایانه های مسافری و باری و مجتمع های خدمات رفاهی بین راهی توسط بخش غیردولتی با اولویت تعاونی ها و ایشارگران، از محل منابع داخلی در قالب وجود اداره شده نزد بانک ها نسبت به تأمین تسهیلات اعتباری بانکی، اقدام کرده و مابه التفاوت نرخ سود را از منابع داخلی خود پرداخت کند.در همین راستا تاکنون متقاضیان ایجاد مجتمع های خدمات رفاهی بین راهی بسیاری از تسهیلات	✓	سرمایه گذاران بخش خصوصی	براساس ماده ۱۳۱ قانون برنامه سوم تنفيذی در ماده ۲۹ قانون برنامه چهارم به سازمان حمل و نقل جاده ای و پایانه های کشور اجازه داده شده است. به منظور کمک به تدارک ناوگان حمل و نقل جاده ای بین شهری و احداث پایانه های مسافری و باری و مجتمع های خدمات رفاهی بین راهی توسط بخش غیردولتی با اولویت تعاونی ها و ایشارگران، از محل منابع داخلی در قالب وجود اداره شده نزد بانک ها نسبت به تأمین تسهیلات اعتباری بانکی، اقدام کرده و مابه التفاوت نرخ سود را از منابع داخلی خود پرداخت کند.در همین راستا تاکنون متقاضیان ایجاد مجتمع های خدمات رفاهی بین راهی بسیاری از تسهیلات	(۷)	

ملاحظات	مستند قانونی	مناطق مشمول مجوز		مشمولین مشوق	شرح مشوق	نحوه
		مناطق محروم	همه مناطق			
					سازمان حمل و نقل جاده ای و پایانه ها استفاده نموده اند. ضمن اینکه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به منظور کمک به ایجاد زیرساخت های مجتمع های خدمات رفاهی بین راهی کمک های مالی بسیاری نموده است.	(۷)
تسهیل در ارزیابی زیست محیطی اجرای پروژه های گردشگری	تفاهم نامه دوجانبه بین میراث فرهنگی و سازمان حفاظت محیط زیست در سال ۸۶	✓	طرح ها و پروژه های گردشگری	تسهیلات سازمان حفاظت محیط زیست در ارتباط با سرمایه گذاران بخش گردشگری: براساس توافقنامه دو جانبه منعقد شده در سال ۱۳۸۶ بین سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری درخصوص ارزیابی اثرات زیست محیطی پروژه های گردشگری تمہیدات مناسبی به منظور تسهیل در اجرای پروژه های گردشگری اندیشیده شده است.	(۸)	
۱- سازمان جنگل ها و مراتع و منابع طبیعی مکلفند اراضی مورد نیاز تأسیسات گردشگری را به قیمت منطقه ای در اختیار سرمایه گذاران قرار دهند. ۲- تغییر کاربری اراضی برای ساخت تأسیسات گردشگری در کمیسیون ماده ۵ به صورت فوق العاده مورد بررسی قرار خواهد گرفت.		✓	سرمایه گذاران	براساس ماده ۲۲ قانون الحق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷، به منظور تسريع در امر توسعه هتل ها و اقامتگاه ها و سایر تأسیسات گردشگری، با تقاضای سازمان میراث فرهنگی و گردشگری: ۱- سازمان ملی زمین و مسکن موظف است اراضی مورد نیاز را به قیمت کارشناسی به صورت اجاره به شرط تمیلیک پنج ساله در اختیار سرمایه گذاران قرار دهد. ۲- سازمان جنگلها و مراتع و آبخیزداری کشور و ادارات	(۹)	

ملاحظات	مستند قانونی	مناطق مشمول مجوز		مشمولین مشوق	شرح مشوق	نمره
		مناطق محروم	همه مناطق			
۱- سازمان ملی زمین و مسکن موظف است اراضی مورد نیاز تأسیسات گردشگری را به صورت اجاره به شرط تملیک ۵ ساله در اختیار سرمایه گذاران قرار دهد	براساس ماده ۲۲ قانون الحق بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۸۰/۱۱/۲۷		✓	سرمایه گذاران	۳- کل منابع طبیعی استانها و سازمان امور اراضی وزارت جهاد کشاورزی مکلفند اراضی مورد نیاز را به قیمت منطقه ای در اختیار سرمایه گذاران قرار دهند. ۴- تغییر کاربری اراضی برای استقرار هتل ها با پیشنهاد سازمان میراث فرهنگی و گردشگری در کمیسیون ماده (۵) موضوع قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران به طور فوق العاده مورد بررسی و اقدام قرار خواهد گرفت. ۵- عوارض ناشی از تغییر کاربری و فروش تراکم به اقساط پنج تا ده ساله از شروع بهره برداری توسط سرمایه گذاران به شهرداری مربوط به پرداخت خواهد شد.	(۹)
کلیه جنگل ها و مراتع و بیشه ها طبیعی و اراضی جنگلی جزو انتقال و ثروت عمومی است و متعلق به دولت است. ولاینکه قبل از تصویب این قانون افراد آن را متصرف شده و سند مالکیت اخذ نموده باشند	ماده ۱ قانون حفاظت و بهره وری از جنگل ها و مراتع		✓	سرمایه گذاران	براساس ماده ۱ قانون حفاظت و بهره وری از جنگل ها و مراتع، حفاظت و بهره برداری عرصه و اعیانی کلیه جنگلها و مراتع و بیشه های طبیعی و اراضی جنگلی کشور جزو انفال و ثروت های عمومی محسوب و متعلق به دولت است ولواینکه قبل از این تاریخ افراد آن را متصرف شده و سند مالکیت اخذ نموده باشند. براساس ماده ۳ قانون فوق، بهره برداری از منابع مذکور در ماده ۲ توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی به منظور استحصال چوب و هیزم و ذغال باید طبق طرحی به عمل آید که به تصویب سازمان جنگلبانی رسیده باشد و سازمان مذبور با رعایت مفاد طرح های مصوب پروانه بهره برداری صادر خواهد نمود.	(۱۰)

ردیف	شرح مشوق	مشمولین مشوق	مناطق مشمول مجوز			مستند قانونی	ملاحظات
			مناطق محروم	مناطق	همه مناطق		
(۱۱)	براساس ماده ۶ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی (مصوب ۱۳۷۰) سازمان زمین شهری، شهرداری ها، سازمان جنگل ها و مراتع کشور و سایر وزارت خانه ها و سازمان های ذیربسط موظفند زمین مورد نیاز برای احداث تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی را با معرفی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به قیمت منطقه ای یا تمام شده به گونه ای که موجب تقلیل درآمد عمومی نشود به متقارضیان واگذار نمایند.	سرمایه گذاران	✓			ماده ۶ قانون توسعه ایرانگردی و جهانگردی	کلیه دستگاه های مرتبط با حوزه گردشگری موظفند اراضی مورد نیاز تأسیسات گردشگری را به قیمت منطقه ای یا تمام شده به متقارضیان واگذار نمایند
(۱۲)	براساس ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی، تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی و دفاتر خدمات مسافرتی و سایر تأسیسات مشابه از جمله موسسات داخل تأسیسات جهانگردی، از نظر پرداخت عوارض صدور پروانه ساختمانی مشمول تعریفه بخش صنایع می باشند و شهرداری ها موظفند عوارض مقرر را فارغ از نوع پروانه و کاربری زمین براساس تعریفه بخش صنایع و با معافیت از عوارض بخش صنایع و با معافیت از عوارض عرصه غیر از عوارض نوسازی، فقط در مورد ساختمان محاسبه و دریافت کنند. همچنین براساس تبصره ماده فوق الذکر شهرداری ها موظفند برای افزایش زیرینی تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی عوارض مقرر را براساس تعریفه بخش صنعت و با حداقل تخفیف محاسبه و دریافت کنند	سرمایه گذاران	✓			ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی	براساس این آیین نامه تمامی تأسیسات گردشگری از نظر پرداخت عوارض صدور پروانه ساختمانی مشمول تعریفه بخش صنایع می باشند

ملاحظات	مستند قانونی	مناطق مشمول مجوز		مشمولین مشوق	شرح مشوق	نمره
		مناطق محروم	همه مناطق			
براساس این آیین نامه تمامی تأسیسات گردشگری از نظر پرداخت عوارض صدور پروانه ساختمنی مشمول تعرفه بخش صنایع می باشد	ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی		✓	سرمایه گذاران	علاوه بر این بر اساس بند ب ماده صدرالذکر، تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی و دفاتر خدمات مسافرتی از نظر هزینه های سوخت، آب، برق و تلفن اعم از انشعاب و مصرف مشمول تعرفه های بخش صنایع است و دستگاه های ذیربسط موظفند هزینه های مربوط را فارغ از نوع پروانه ساخت، کاربری محل و میزان مصرف براساس تعرفه بخش صنعت محاسبه و دریافت کنند. همچنین براساس تبصره ماده فوق الذکر شهرداری ها موظفند برای افزایش زیرینای تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی عوارض مقرر را براساس تعرفه بخش صنعت و با حداقل تخفیف محاسبه و دریافت کنند. علاوه بر این بر اساس بند ب ماده صدرالذکر، تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی و دفاتر خدمات مسافرتی از نظر هزینه های سوخت، آب، برق و تلفن اعم از انشعاب و مصرف مشمول تعرفه های بخش صنایع است و دستگاه های ذیربسط موظفند هزینه های مربوط را فارغ از نوع پروانه ساخت، کاربری محل و میزان مصرف براساس تعرفه بخش صنعت محاسبه و دریافت کنند.	(۱۲)

چگونه در صنعت گردشگری ایران سرمایه گذاری کنیم:

مرحله اول: کسب اطلاعات مقدماتی

برخورداری ایران از آثار بجای مانده از میراث چند هزار ساله تمدن کهن بشری و جاذبه های منحصر به فرد تاریخی، فرهنگی و طبیعی سالانه عامل تردد بی شمار گردشگران داخلی و خارجی شده است. این قابلیت از جهات مختلف مورد توجه قرار می گیرد.

بدون تردید نقش مهم صنعت گردشگری در توسعه پایدار و عمور از بحران های مالی سیاسی و اقتصادی و غیره در هر کشوری مورد توجه می باشد در این راستا کشور ما از موضوع گردشگری و توسعه این صنعت می تواند برای برنامه های اقتصادی اجتماعی، سیاسی بویژه در جهت تولید اشتغال گامهای اساسی بردارد.

مرحله دوم : تأسیسات گردشگری و مصادیق آن

آنچه امروز یک گردشگر می تواند از آن برای رفاه و امنیت خود استفاده نماید تأسیسات گردشگری می باشند که به قصد ارائه خدمات و انتفاع برای پذیرایی و اقامت مسافران و گردشگران طبق ضوابط و مقررات احداث گردیده و به شرح ذیل تقسیم بندی شده اند.

- هتل، متل و واحدهای خدماتی رفاهی بین راهی
- مهمانپذیر
- مرکز اقامتی جوانان
- مراکز خود پذیرائی شامل هتل آپارتمان، پانسیون، زائر سرا و از این قبیل
- تفریحگاه، اردوگاه گردشگری، کمپینگ و کاروان ها
- مجتمع های سیاحتی و تفریحی، (به استثنای موارد مربوط به شهرداری ها) و سایر واحدهاییکه به قصد ارائه خدمات و انتفاع برای پذیرایی و اقامت مسافران و جهانگردان طبق مقررات و ضوابط میراث فرهنگی و گردشگری تأسیس می گرددند.
- مراکز سرگرمی و تفریحی (مراکز تعطیلات)
- دفتر خدمات مسافرتی و جهانگردی
- مناطق نمونه گردشگری
- اقامتگاه با مالکیت زمانی (Timesharing)

مرحله سوم: صدور موافقت اصولی توسط سازمان

مراحل صدور موافقت اصولی توسط سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری:

- 1- ارائه درخواست کتبی توسط متقاضی به سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان مربوطه.
- 2- بازدید از محل مورد نظر متقاضی توسط کارشناس سازمان استان
- 3- تأیید مقدماتی و اعلام آن (درصورت عدم تأیید با ذکر علت به متقاضی کتاباً اعلام می شود)
- 4- اخذ مدارک اولیه (الف- سند مالکیت ب- کروکی محل)
- 5- بررسی مدارک و اعلام نتیجه به کارگروه گردشگری
- 6- استعلام از نهادهای مرتبط (فرم پیوست)
 - 6-۱- آب منطقه ای (جهت رعایت حریم رودخانه، دریا، کانالهای کشاورزی، سدها و ...)
 - 6-۲- برق منطقه ای (جهت رعایت حریم های برق فشار قوی)
 - 6-۳- شرکت توزیع برق (جهت تأمین برق مورد نیاز پروژه)
 - 6-۴- شرکت گاز و نفت (جهت تأمین حریم خطوط گاز، نفت)
 - 6-۵- منابع طبیعی (جهت رعایت محدوده های جنگلی و اراضی ملی)
 - 6-۶- محیط زیست (جهت رعایت مسائل زیست محیطی)
 - 6-۷- میراث فرهنگی (بافت‌های قدیمی و تاریخی شهر یا روستا)
 - 6-۸- امور اراضی (جهت بررسی زمین ها کشاورزی و نوع کاربری)
 - 6-۹- شهرداری (درصورتی که زمین در محدوده شهری واقع باشد)
 - 6-۱۰- اداره راه و ترابری (جهت رعایت حریم راههای اصلی و فرعی)
 - 6-۱۱- آب و فاضلاب (تحویه تأمین آب و دفع فاضلاب)
 - 6-۱۲- سایر دستگاههای برحسب مورد
- 7- بررسی در کارگروه گردشگری
- 8- صدور موافقت اصولی

مرحله چهارم: ارائه تقاضای اخذ تسهیلات بانکی

هر شخص حقیقی و حقوقی، خصوصی یا تعاونی می تواند نسبت به تسلیم تقاضای اخذ تسهیلات پس از مراحل اخذ صدور موافقت اصولی و تأیید نقشه های معماری براساس موارد ابلاغی و همچنین پس از تأمین حداقل ۲۰ درصد از سهم آورده خود اقدام نماید.

سهم آورده هر متقاضی عبارت است از سرمایه گذاری شخص قبل یا در حین ارائه درخواست استفاده از تسهیلات می باشد. بدین شرح که پس از هزینه های تهیه زمین و سایر هزینه های قبل از شروع عملیات ساختمانی از قبیل عوارض های قانونی و اخذ پروانه، هزینه مهندس مشاور، هزینه های تهیه نقشه و غیره نسبت به ساخت ۲۰ درصد اقدام می نماید و یا در حین ارائه تقاضای خود ۲۰ درصد از سهم خود را به صورت نقدی نزد بانک تودیع می نماید. اعطای تسهیلات به طرح های مرتبط با تأسیسات گردشگری و میراث فرهنگی در بخش ها احداث، توسعه و تجهیز و همچنین مرمت و بازسازی طرح ها صورت می گیرد که اعتبار آن از طریق منابع وجوه اداره شده در اختیار سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری یا از محل منابع داخلی بانک های عامل صورت می گیرد. ضمن اینکه از سایر روش های تأمین مالی نیز می توان برای طرح های بخش استفاده نمود.

میزان تخصیص تسهیلات به طرح ها متناسب با پتانسیل طرح و همچنین میزان سرمایه گذاری انجام شده و یا در حال انجام می باشد، سرمایه گذاران با درنظر گرفتن شرایط عمومی و خصوصی مناطق قابل سرمایه گذاری از لحاظ توجیهات مالی، فنی و اقتصادی هریک از طرح ها را با علاقه و میل شخصی انتخاب و نسبت به تهیه زمین و انجام زیرساخت ها اقدام می نمایند.

توجیهات مالی فنی و اقتصادی از عوامل مهم ترغیب سرمایه گذاران به انجام فعالیت های گردشگری می باشد. اگر چنانچه طرحی توجیهات لازم مذکور را نداشته باشد قطعاً قابلیت اجرا نداشته و سرمایه گذار در حین انجام فعالیت و یا پس از آن با مشکلات روبرو خواهد شد و لذا سرمایه گذاران مکلفند با بررسی دقیق و همه جانبه نسبت به انجام سرمایه گذاری اقدام لازم مبذول نمایند.

مرحله چهارم: صدور پروانه ساختمان و مجوز ساخت

پس از تصویب نقشه ها توسط سازمان موضوع به شهرداری و یا بخشداری محل، جهت موافقت با ساخت هریک از تأسیسات گردشگری ابلاغ می گردد و شهرداری و یا بخشداری محل براساس طرح جامع شهری و بلامنازع بودن موضوع نسبت به صدور پروانه با کاربری گردشگری اقدام می نماید.

وثایق مورد قبول بانکها

وثایق مورد قبول بانکها تابع شرایط و مقررات بسته سیاستی و نظارتی بانک مرکزی و قوانین داخلی بانک‌ها عبارتند از:

- 1- اموال غیرمنقول شامل املاک یا مستحقات و منصوبات در محل اجرای طرح که می‌توانند متعلق به متقاضی، یا شرکاء باشد. ملک مورد رهن از نظر بانک باید مرغوب، سهل البيع مفروض، بلاعارض، شش دانگ و آزاد باشد. املاکی مانند زمینهای بایر و کشاورزی عموماً غیرقابل ترهیف می‌باشد.
- 2- اوراق بهادر، ضمانت نامه‌های رسمی و سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بازار بورس و همچنین اوراق مشارکت منتشره با کسب مجوز از بانک مرکزی.
- 3- اسناد رسمی مثل اوراق قرضه دولتی یا اسناد خزانه
- 4- قبوض انبارهای عمومی
- 5- اسناد تجاری مثل سفته و برات
- 6- سایر

توضیح اینکه کلیه موارد مذکور با تشخیص و ارزیابی کارشناس بانک صورت خواهد گرفت.